

stand og mængde imidlertid også omfatte emballagen.

Bestemmelsen i 2. pkt. sigter til nogle undtagelsestilfælde, hvor selve ibrugtagningen af en vare medfører en formindskelse af dens salgsværdi, uanset at den for så vidt er i samme stand som før. Som eksempler kan nævnes en fabriksny bil og en plomberet grammofonplade. Bestemmelsen kan kun påberåbes af sælgeren, såfremt ibrugtagningen konkret er af en sådan art, at den må antages at have mindsket varens salgsværdi, og forbrugeren under hensyn til varens art måtte være klar over denne følge af ibrugtagningen. Bestemmelsen bygger på den betragtning, at man i disse specielle tilfælde med rimelighed kan kræve, at køberen gør sin stilling op, inden han tager varen i brug.

Køberen skal stille det modtagne til disposition i væsentlig samme stand og mængde, „hvori det var, da han fik det i hænde“. Det vil således ikke berøre køberens fortrydelsesret, at varen er blevet beskadiget under forsendelsen eller iøvrigt forinden, han får den i hænde. I det omfang, fortrydelsesretten påberåbes, ligger heri en fravigelse fra købelovens § 10, hvorefter køberen bærer risikoen for varen under den del af forsendelsen, som falder efter leveringen, dvs. sælgerens overgivelse af varen til en fragtfører. Dette må ses i sammenhæng med stk. 2, som indebærer, at sælgeren også bærer risikoen for hændelig beskadigelse af varen, medens denne befinder sig hos køberen. Det indgår iøvrigt i justitsministeriets købelovssagkyndiges overvejelser vedrørende en lovgivning om forbruger køb at indføre en generel ændring af leveringsreglerne, således at al levering i forbrugerkøb først skal anses for sket, når køberen har modtaget varen, jfr. betænkning III s. 38 f.

Når køberen har givet sælgeren meddelelse om, at han træder tilbage fra købet, har han herefter ingen ret til at bruge varen. Dette fremgår af, at han skal holde varen til disposition for sælgeren, dvs. skal opbevare varen for denne.

Til stk. 2.

Stk. 2 vedrører spørgsmålet om, hvem der bærer risikoen for varens hændelige beskadigelse eller forringelse i den periode, hvor varen befinder sig hos køberen. I overensstemmelse med den norske og den svenske lov er det fundet rimeligt at lade sælgeren bære denne risiko, og stk. 2 har derfor karakter af en undtagelse fra kravet i stk. 1 om, at varen skal stilles til disposition i væsentlig samme stand og mængde som ved overgivelsen til køberen.

Når det er fundet rimeligt at lægge risikoen på sælgeren, beror dette bl. a. på, at det påhviler denne

at afhente varen hos køberen, således at det afhænger af sælgerens forhold, hvor længe varen skal befinde sig hos køberen. Denne begrundelse kan ganske vist kun anføres for så vidt angår tiden efter, at sælgeren har fået underretning fra køberen om dennes tilbagetræden fra aftalen. En regel, hvorefter køberen skulle bære risikoen i tiden mellem varens modtagelse og underretningen til sælgeren, ville imidlertid ikke være let forståelig for forbrugerne og ville kunne give anledning til betydelig bevis tvivl. Under hensyn hertil og til, at situationen kun vil opstå i meget sjældne tilfælde, har man anset det for rigtigst at fastholde den enkle regel, at sælgeren bærer risikoen for hændelige beskadigelser i hele perioden indtil afhentningen.

Af almindelige bevisbydere følger, at det må påhvile køberen at godtgøre, at en beskadigelse, som er sket, efter han har fået varen i hænde, ikke skyldes uagtsomhed eller manglende omsorg fra hans side. Beskadigelser forvoldt ved uagtsomhed hos medlemmer af køberens husstand må sidestilles med hans egen uagtsomhed. I reglens formulering ligger, at køberen har pligt til i rimeligt omfang at drage omsorg for varen.

Til stk. 3.

Med henblik på den situation, at sælgeren ikke inden rimelig tid reagerer på køberens underretning om, at han træder tilbage fra aftalen, foreslås det, at der ligesom i den norske og den svenske lov optages en bestemmelse om, at varen vederlagsfrit tilfalder køberen, såfremt sælgeren ikke afhenter den inden 3 måneder. Det er givet, at køberen ikke kan være forpligtet til at opbevare genstanden i ubegrænset tid, og alternativet til den foreslåede enkle og klare regel ville være teknisk komplicerede bestemmelser om salg for sælgerens regning m. v. svarende til købelovens § 55, jfr. §§ 34 og 35, hvilket denne lidet praktiske situation næppe kan retfærdiggøre.

Er købesummen betalt helt eller delvis, kan køberen kræve tilbagebetaling, uanset at han efter stk. 3 tillige kan beholde salgsgenstanden.

3 måneders fristen regnes fra sælgerens modtagelse af køberens underretning om tilbagetrædelsen. Heri ligger, at virkningen ikke indtræder, såfremt sælgeren ikke har modtaget underretningen, og køberen bør derfor også af denne grund sikre sig det fornødne bevis.

Det er en selvfølge, at køberen ikke vil kunne påberåbe sig stk. 3, såfremt sælgeren på grund af køberens forhold, eksempelvis bortrejse eller uoplyst flytning, har været forhindret i at afhente varen inden for 3 måneders fristen.